

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32495>

Özet

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, 2019 y?l?nda **Salih Gülen** ve **M. Ayaz** taraf?ndan geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, ebeveynlerin çocuklar?n?n e?itim hayat?nda kritik bir rol oynayan Fen Bilimleri dersine kar?? sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri, yani tutumlar?, sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle de **yap? geçerli?i** ve **iç tutarlı?k güvenilirli?ini** sa?lamak üzere tasarlanm??tır. Ölçek, ebeveynlerin fen e?itimine yönelik motivasyonlar?n? ve destekleyici davran??lar?n? ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, Fen Bilimleri, Ebeveyn Tutumu, Ölçek Geli?tirme, Tutum, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Salih Gülen, M. Ayaz

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ebeveynlerin Fen Bilimleri dersine yönelik genel yakla??mlar?n? ve bu yakla??m?n çocuklar?n?n akademik ba?ar?s? ve bilime olan ilgisi üzerindeki potansiyel etkilerini belirlemektir. Ebeveynlerin fen e?itimine verdikleri önemi, bu derse ili?kin alg?lad?klar? zorluk düzeyini ve çocuklar?na sunduklar? deste?in niteli?ini nicel olarak de?erlendirmeye olanak sa?lamaktadır.

Ölçek, e?itim bilimleri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar?n, veli tutumlar? ile ö?renci ba?ar?s? aras?ndaki ili?kiyi ampirik olarak incelemelerine olanak tan?r. Elde edilen veriler, okullar?n ve e?itim kurumlar?n?n, ebeveyn kat?l?m?n? art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahale programlar? geli?tirmesine yard?mc? olmay? amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçek, psikolojide merkezi bir kavram olan **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, bir bireyin belirli bir akademik disipline (Fen Bilimleri) kar?? gösterdi?i de?erlendirici tepkidir ve genellikle bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enlerden oluşur.

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, ebeveynlerin Fen Bilimleri dersine attettikleri de?er, bu derse yönelik sahip olduklar? ki?isel yeterlilik inançlar? ve çocuklar?n?n fenle ilgili etkinliklerine ne ölçüde kat?l?m gösterdikleri gibi boyutlar? ele alarak, karma??k bir yap?y?

yansıtır. Bu çok boyutlu yaklaşım, tutumun yalnızca duygusal bir tepki değil, aynı zamanda öğrenme ortamının etkileyen bir davranışsal eğilim olduğunu vurgular.

Geçerlik

Ölçeğin geçerliliği (Validity), ölçeğin gerçekten de ölçmeyi amaçladığı ebeveyn tutumu yapısını ölçüp ölçmediğini gösterir. Gülen ve Ayaz (2019) tarafından yapılan geliştirme çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla çeşitli istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Bu çalışmalar genellikle, maddelerin teorik yapıya uygunluğunu kontrol etmek için uzman görüşlerinin alınmasını (kapsam geçerliliği) ve istatistiksel analizlerin uygulanmasını içerir.

Yapı geçerliliğinin temel kanıtı, uygulanan **Faktör Analizi** sonuçlarıyla elde edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar altında toplandığını ve böylece ölçüm aracının amaca uygunluğunu doğrulamıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirliliği (Reliability), ölçüm sonuçlarının tutarlılık ve kararlılığını ifade eder. Gülen ve Ayaz (2019) çalışmasında güvenilirlik kanıtı olarak **iç tutarlılık katsayıları**ndan yararlanılmıştır. Bu bağlamda, ölçeğin iç tutarlılığını test etmek amacıyla yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa katsayıları** hesaplanmıştır.

Elde edilen yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçekteki maddelerin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı latent yapıyı ölçme konusunda yüksek bir performansa sahip olduğunu göstermektedir. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam olduğunu ve farklı örneklerde kararlı sonuçlar üretme potansiyeline sahip olduğunu işaret eder.

Faktör Analizi

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçeği'nin boyutluluğunu ve yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla istatistiksel bir teknik olan Faktör Analizi kullanılmıştır. Ölçek geliştirme sürecinde genellikle **Keşfedici Faktör Analizi (KFA)** ile başlanmıştır, ardından elde edilen yapının uygunluğunu test etmek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** uygulanmıştır.

Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan mı oluştuğunu kesinleştirir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak beklenen alt faktörleri (örneğin, ilgi, değer verme, destekleme) ampirik olarak doğruladığını ve maddelerin bu faktörlere yüksek yükler verdiğini göstermiştir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin derecelendirme basamaklar? için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?.r.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ebeveynler (Parents)

Age Group: Yeti?kinler (Adults)

Population Details: Türkiye'deki ilkö?retim veya ortaö?retim ö?rencilerinin ebeveynleri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, Fen Bilimleri dersine yönelik kendi tutumlar?n? yans?tan ifadelerine ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Kat?l?m?, Bilim E?itimi, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: sgnova@windowslive.com (Salih Gülen)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in akademik ve ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle kaynak gösterilmesi yeterlidir. Ticari kullan?m veya ölçe?in adaptasyonu için sorumlu yazar (Salih Gülen) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesine ve detayl? psikometrik bilgilerine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ijoess.com.

Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: velilerin-fen-dersine-yonelik-tutumlari-guvenlik-gecerlilik-calismasi-toad.pdf

Kaynaklar

Gülen, S., & Ayaz, M. (2019). Attitudes of the parents towards the science lesson; reliability-validity study. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 10(38), 1125-1140.

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme bilgisi için lütfen orijinal makaleye ba?vurunuz (Gülen & Ayaz, 2019).

ARABPSYCHOLOGY.COM